

Hobuste ostueelne ülevaatus

Uue hobuse ost ei ole kunagi lihtne. On nii palju kriteeriume, mis peavad sobima enne kui lõplikult ühe hobuse kasuks otsustame. Kõige tähtsam on muidugi leida kaaslane, kes vastab meie sportlikele ootustele. Samas peab sobima ka iseloom, tõug ja kehaehitus, hinnaklass ja miks mitte isegi värvus. Kõige selle juures ei tohi ära unustada hobuse tervist, sest just sellest sõltub looma sportlik võimekus ja eluiga.

Veendumaks, et hobune on terve ja teie sportlikele ootustele vastav, tuleks uut looma enne ostu tingimata näidata loomaarstile, kes viib läbi nn. ostu-eelse uuringu. See ülevaatus võib olla väga lihtne ja kiire üldine arstlik kontroll või laiaulatuslik uuring, mis hõlmab röntgenülesvõtteid, verenäitude kontrolli ja palju muud. Mida mahukam uuring, seda suurem on tõenäosus, et kõik võimalikud olemasolevad tervisehädad ka avastatakse. Millised uuringud loomaarst teeb, otsustab tavaliselt hobuse ostja või ka müüja, kes ostu-eelse ülevaatuset tellib. Kui ostja soovib uue looma tervist kindlustada, siis määrab ülevaatuset mahukuse tihti ka kindlustusselts.

Kliiniline ülevaatus

Iga ostu-eelse uuringu juurde kuulub looma kliiniline ülevaatus. Loomaarst hindab hobuse kehaehitust, liigeste ja kõõluste puhtust, karvkatet ja muud otseselt silmaga nähtavat. Samuti kuulab loomaarst hobuse südant ja kopsusid, seda nii rahuolekus kui peale koormustesti. Uuringu olulisemaid osasid on hobuse liikumise hindamine erinevatel pinnastel ja liigeste painutusproovid. Tavaliselt vaatab loomaarst lühidalt üle ka hobuse silmad ja suuõõne, et välistada suuremaid probleeme nendes piirkondades. Kliinilise ülevaatuset järgselt saab veterinaar öelda, kas hobune on hetkel kliiniliselt terve ja kinnitada, et loom ei lonka. Kahjuks on palju haigusi, mida sellise uuringu käigus ei ole võimalik avastada. Näiteks paljud kroonilised haigused, mis ilmnevad vaid periooditi (nt kroonilised kopsuhaigused, allergiad, liigeseartroos jne) ning spetsiifilised organisüsteemide haigused, mille diagnoosimiseks on vaja põhjalikumaid uuringuid.

Röntgen

Kuigi röntgen näitab vaid luulisi muutusi, on see siiski väga kasulik ja lihtne vahend, mis aitab välistada paljusid haigusi, eriti just liikumisaparaadi probleeme. Olenevalt kliinilise ülevaatuset tulemustest ja ostja ootustest soovib loomaarst teha röntgenülesvõtteid kas teatud liigestest või keha piirkondadest. Mida rohkematel tasanditel pilte teha, seda väiksem on muidugi risk, et midagi jääb kahe silma vahele. Enamasti piisab siiski standardülesvõtetest kõige sagedamini haigestuvatest liigestest või piirkondadest, mis kliinilisel ülevaatusel silma jäid. Kindlustustuse raames läbiviidavate uuringute puhul on piltide arv määratud kindlustusseltsi poolt. Iga kliinik ja uuringuid läbiviiv arst võib järgida erinevad röntgeniprotokolle, erinevusi esineb ka riikide vahel. Saksamaa kliinikutes on tavaks pakkuda 12 pildist koosnevat standardset röntgeniprotokolli, mis annab hea ülevaate kabjabloki, esijalgade ja kandade luulisest seisukorrast.

Muud võimalikud uuringud

Kui kliiniline uuring ja standardröntgenpildid kuuluvad peaaegu iga ostueelse ülevaatuse juurde siis kõik lisauuringud viiakse läbi ainult ostja soovil või loomaarsti soovitusel, kui esialgse uuringu raames tekkis mingi kahtlus hobuse tervise kohta. Levinumateks lisauuringuteks on ülemiste hingamisteede endoskoopia (levinud noorte võidusõiduhobuste ostmisel), silmade ja hammaste põhjalik uuring ja erinevad vereanalüüsid.

Ülevaatuse lõpus saab loomaarst defineerida hobuse tervisliku hetkeseisundi ja teha riskihinnangu hobuse tervise tuleviku kohta. Kõik leiud ja lõplikud järeldused paneb loomaarst kirja ostueelse uuringu protokollis. Ükskõik kui põhjaliku ülevaatuse loomaarst ka läbi viib, ei saa kahjuks ükski arst anda absoluutset garantiid, et hobune uuringule järgnevatel päevadel sama terve on ja selleks ka jääb.

Tähtis on meeles pidada, et ka kõige mahukam uuring ei suuda kõiki haigusi välistada, samas on aga ka lühike kliiniline ülevaatus suure väärtusega ja aitab maandada paljusid uue hobuse ostuga seonduvaid riske. Väga kerge on osta hobust talle sügavalt silma vaadates, ja see ongi oluline, et hobune ostjale meeldiks. Ent edasise südamevalu ja ka hiigelsuurte raviarvete vältimiseks on kindlasti parem, kui teate, et teie tulevasel kaaslasel on head šansid vastata teie ootustele ning ühtlasi välistate maadlemise nende tervisehädadega, mis ostueelsel ülevaatusel ilmnedavad võivad.

Hobuseostja meelespea

1. Lase ostueelne uuring teha loomaarstil, keda sa usaldad
2. Kui vähegi võimalik, ole ostueelsel uuringul ka ise kohal
3. Varasemad röntgenpildid, mille müüja on teinud, on abiks, ent ära piirdu ainult nendega ja varem tehtud ülevaatuste tulemustega. Palu varasemad röntgenpildid oma usaldatud loomaarstil üle vaadata ja ära lepi üksnes müüja kinnitusega, et pildid on korras. Eelnevalt tehtud röntgenpildid ei tohiks olla üle poole aasta vanad.
4. Küsi loomaarsti arvamust uuringu käigus ilmnenuid leidude ja võimalike probleemide kohta. Iga kild liigeses või positiivne painutusproov ei pruugi tähendada, et hobune ei suuda tulevikus teie sportlikke ootusi täita.
5. Ära oota, et loomaarst sulle ütleks, kas sa peaksid hobuse ostma või mitte. Veterinaar saab teha hobuse tulevase tervise riskihinnangu ja anda omapoolse hinnangu selle kohta, kas hobune on sobiv teie soovitud ratsutamise taseme jaoks. Garantiisid, et hobune on ka tulevikus terve või vastab teie (kasvavatele) sportlikele ootustele, loomaarst kahjuks anda ei saa.